

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор _____ С.В. Іванов
(Підпис) (Прізвище,
ініціали)

«_24_» _____ 05_____ 2012 р.

ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА

(АНГЛІЙСЬКА МОВА)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення дисципліни та виконання
контрольних робіт для студентів 4 курсу
галузі знань 0305 Економіка та підприємництво
заочної та скороченої форм навчання

Реєстраційний номер
електронних методичних
рекомендацій у НМУ 42.22 – 24.05.2012

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
іноземних мов
Протокол № 9
від 19 квітня 2012р.

Ділова іноземна мова (Англійська мова): Метод. рекомендації до вивчення дисципліни та виконання контр. робіт для студентів 4 курсу галузі знань 0305 Економіка та підприємництво заоч. та скороченої форм навч. / Уклад.: Г.А. Чередніченко, Л.І. Куниця, Л.Ю. Шапран– К: НУХТ, 2012. – 84 с.

Рецензент **А.Л. Верба**, ст. викладач

Укладачі: **Г.А. Чередніченко**, кандидат пед. наук, доц
                                     Л.І. Куниця, доц
                                     Л.Ю. Шапран, доц

Відповідальний за випуск **Г.А. Чередніченко**, завідувач кафедри, доц.

Предмет і мета дисципліни «Ділова іноземна мова», її місце і роль у навчальному процесі

Розвиток та поліпшення заочної освіти має важливе значення в сучасних умовах для забезпечення держави висококваліфікованими спеціалістами.

Поглиблення та поширення міжнародного співробітництва в різних галузях вимагає від сучасного випускника вищої школи практичного володіння іноземною мовою, що дозволяє своєчасно ознайомитись з новими технологіями та відкриттями в науці і техніці, сприяє встановленню контактів із зарубіжними фірмами та підприємствами.

Мета: формування необхідної комунікативної спроможності у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах.

Завдання: набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; одержання новітньої фахової інформації через іноземні джерела; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної, загальноекономічної та фахової тематики; переклад з іноземної мови на рідну текстів загальноекономічного характеру; реферування та анотування суспільно-політичної та загальноекономічної літератури рідною та іноземною мовами.

Предмет: лексика, граматики і фонетика іноземної мови.

Роль: Курс іноземної мови є важливою складовою програми підготовки бакалаврів. Вивчення дисципліни сприяє розвитку творчого мислення, розширює світогляд, знайомить з культурою країн, мова яких вивчається, підсилює успішність соціалізації студентів. Студенти розвивають чуття мови, мовної здогадки, пам'ять у всіх її видах (аналіз, синтез, порівняння, умовивід), відбувається розвиток сенсорного сприйняття, мотиваційної сфери, вміння спілкуватися, таких рис характеру як працьовитість, воля, цілеспрямованість, активність, вміння вчитися.

Цілі навчальної дисципліни

- **практична** – формувати у студентів загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі;
- **освітня** – формувати у студентів загальні компетенції (вміння й навички); сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання;
- **пізнавальна** – залучати студентів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей;
- **розвиваюча** – допомагати студентам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати

впевненість студентів як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення мови;

- **соціальна** – сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вмінь спілкуватися;

- **соціокультурна** – досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.

Зміст навчальної дисципліни та види діяльності студентів

Зміст дисципліни спрямований на формування професійної комунікативної компетенції, яка розглядається як мовна поведінка, що є специфічною для академічного і професійного середовища. Мовна поведінка вимагає набуття лінгвістичної компетенції (мовленнєвих умінь та мовних знань), соціолінгвістичної та прагматичної компетенцій, що є необхідними для виконання завдань, пов'язаних з навчанням та роботою.

Зміст дисципліни розкривається в розділах програми:

1. Фонетичні норми іноземної мови.
2. Нормативна граматики іноземної мови.
3. Аудіювання та мовлення.
4. Читання.
5. Лексичний мінімум – 2000 лексичних одиниць.
  - Категорії буття.
  - Географічні, демографічні, економічні та політичні дані конкретної країни світу, мова якої вивчається, та України.
  - Регіональні та соціальні відмінності між Україною і країною, мова якої вивчається.
  - Лексика професійного спілкування.
  - Структура діалогу загальнонаукового характеру.
  - Особливості діалогу професійно орієнтованого характеру.
6. Мовленнєвий етикет спілкування. Мовні моделі звертання, ввічливості, привітання, вступ до розмови, вибачення, погодження тощо.
7. Елементи усного та письмового перекладу інформації іноземною мовою.
9. Професійно орієнтовані джерела.
10. Електронні іншомовні джерела.

Після закінчення вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- читати (і розуміти), анотувати та реферувати рідною й іноземною мовами суспільно-політичну, загальноекономічну і фахову літературу;

- вміти перекладати іншомовний текст рідною мовою, користуючись словником;
- робити усні повідомлення і вести бесіди на побутові, фахові, загальноекономічні теми, що передбачені програмою.

Зміст занять з дисципліни

Навчальний матеріал, який вивчається на 3 курсі як на практичних заняттях так і під час самостійної роботи студентів, розподілений на два семестри.

№ пор.	Тема та зміст практичного заняття	Кільк. годин	Література
1.	<p>7 семестр <i>Лексичний матеріал</i> 1. Economic Activity. 2. The Science of Economics. 3. Different Economic Systems. The Limits on Economic Freedom. 4. Central Control of the Economy. 5. Mixed Economies.</p> <p>Читання текстів загальноекономічного та фахового характеру зі словником.</p>	4	<p>McArthur T. A Rapid Course In English For The Students Of Economics – Oxford University Press, 1997. – 130с.</p> <p>Англійська мова: Метод. вказівки до практичних занять та самостійної роботи над текстами загальноекономічного характеру для студентів IV курсу напрямів підготовки 0305 Економіка та підприємництво та 0306 Менеджмент і адміністрування денної форми навчання / Уклад.: Л.Ю. Шапран, Л.І. Куниця, Г.А. Чередніченко – К: НУХТ, 2008. – с.175 № 41.01 – 10.07.2008 (на електронних носіях)</p> <p>Англійська мова: Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з матеріалами періодичних видань для студентів IV курсу факультетів економіки</p>

<p>2.</p>	<p><i>Граматичний матеріал</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пасивний стан. 2. Умовні речення. <p>8 семестр</p> <p><i>Лексичний матеріал</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utility and Prices. 2. Supply and Demand. 3. Labour and Capital. 4. Markets and Monopolies. 5. Money and Banking. <p>Читання текстів загальноекономічного та фахового характеру зі словником.</p>	<p>і менеджменту, обліку, фінансів та підприємницької діяльності всіх спеціальностей денної форми навчання / Л.Ю. Шапран, Л.І. Куниця, О.В. Никитенко. – К: НУХТ, 2008. – Ч.3.-105с. №7017</p> <p>Duckworth M. Oxford Business English Grammar and Practice – Oxford University Press, 1998. – 230с</p> <p>McArthur T. A Rapid Course In English For The Students Of Economics – Oxford University Press, 1997. – 130с.</p> <p>Англійська мова: Метод. вказівки до практичних занять та самостійної роботи над текстами загальноекономічного характеру для студентів IV курсу напрямів підготовки 0305 Економіка та підприємництво та 0306 Менеджмент і адміністрування денної форми навчання / Уклад.: Л.Ю. Шапран, Л.І. Куниця, Г.А. Чередніченко – К: НУХТ, 2008. – с.175 № 41.01 – 10.07.2008 (на електронних носіях)</p> <p>Іноземна мова (Англійська мова). Методичні для</p>
-----------	--	---

	<p><i>Граматичний матеріал</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модальні дієслова. 2. Інфінітив. Герундій. 	<p>студентів 3-4 курсу напряму підготовки 6.030509 «Облік та аудит» денної форми навчання. / Березовська О.В., Левурда О.А., Тригуб І.П. – К: НУХТ, 2011 – 80 с.</p> <p>Англійська мова. Методичні вказівки до практичних занять для студентів II-III курсів спеціальності 6.050100 «Маркетинг» денної та заочної форм навчання./Уклад.: О.П.Авраменко, О.В.Никитенко, Л.Ю. Шапран та ін. – К: НУХТ, 2003. – 92 с.</p> <p>Іноземна мова (англійська мова): Метод. вказівки до практичних занять та самостійної роботи для студентів IV курсу напряму підготовки 6.030508 фінанси і кредит факультету обліку, фінансів та підприємницької діяльності ден. та заоч. форм навч. / Уклад.: Г.А. Чередніченко, Л.Ю. Шапран, О.В. Кияшко – К: НУХТ, 2011. – 109с.</p> <p>Duckworth M. Oxford Business English Grammar and Practice – Oxford University Press, 1998. – 230с</p>
--	---	--

Поточний контроль

Контроль знань студентів здійснюється за результатами контрольної роботи та усної відповіді студента, згідно заданої тематики. В кінці семестру проводиться

залік або іспит, мета яких – перевірити готовність студентів до користування іноземною мовою в професійній діяльності.

Контрольні роботи

Протягом 3 курсу студенти повинні виконати 2 контрольні роботи (по 1 контрольній роботі за семестр).

Для виконання контрольних робіт треба розібрати та вивчити необхідний лексичний та граматичний матеріал, який заплановано опанувати у відповідному семестрі. Крім того, цей матеріал також пояснюється викладачем під час установчих занять. Виконані контрольні роботи відсилаються на адресу університету чи приносяться студентами особисто в ауд. В-210, де вони реєструються і даються викладачу на перевірку.

Кожне контрольне завдання подане у 10 варіантах. Студенти, чий номер студентського квитка закінчується цифрою:

- 1 виконують варіант №1
- 2 виконують варіант №2
- 3 виконують варіант №3
- 4 виконують варіант №4
- 5 виконують варіант №5
- 6 виконують варіант №6
- 7 виконують варіант №7
- 8 виконують варіант №8
- 9 виконують варіант №9
- 0 виконують варіант №10

На установчих заняттях викладач пояснює порядок виконання контрольних робіт і відповідний лексико-граматичний матеріал. Вдома студент доопрацьовує весь матеріал самостійно, використовуючи рекомендовану літературу.

Рекомендована література

1. McArthur T. A Rapid Course In English For The Students Of Economics – Oxford University Press, 1997. – 130с.
2. Duckworth M. Oxford Business English Grammar and Practice – Oxford University Press, 1998. – 230с
3. Англійська мова: Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з матеріалами періодичних видань для студентів IV курсу факультетів економіки і менеджменту, обліку, фінансів та підприємницької діяльності всіх спеціальностей денної форми навчання / Л.Ю. Шапран, Л.І. Куниця, О.В. Никитенко. – К: НУХТ, 2008. – Ч.3.-105с. №7017

4. Англійська мова: Метод. вказівки до практичних занять та самостійної роботи над текстами загальноекономічного характеру для студентів IV курсу напрямів підготовки 0305 Економіка та підприємництво та 0306 Менеджмент і адміністрування денної форми навчання / Уклад.: Л.Ю. Шапран, Л.І. Куниця, Г.А. Чередніченко – К: НУХТ, 2008. – с.175 № 41.01 – 10.07.2008 (на електронних носіях)
5. Іноземна мова (Англійська мова). Методичні для студентів 3-4 курсу напряму підготовки 6.030509 «Облік та аудит» денної форми навчання. / Березовська О.В., Левурда О.А., Тригуб І.П. – К: НУХТ, 2011 – 80 с.
6. Англійська мова. Методичні вказівки до практичних занять для студентів II-III курсів спеціальності 6.050100 «Маркетинг» денної та заочної форм навчання./Уклад.: О.П.Авраменко, О.В.Никитенко, Л.Ю. Шапран та ін. – К: НУХТ, 2003. – 92 с.
7. Іноземна мова (англійська мова): Метод. вказівки до практичних занять та самостійної роботи для студентів IV курсу напряму підготовки 6.030508 фінанси і кредит факультету обліку, фінансів та підприємницької діяльності ден. та заоч. форм навч. / Уклад.: Г.А. Чередніченко, Л.Ю. Шапран, О.В. Кияшко – К: НУХТ, 2011. – 109с.

Контрольна робота № 1

ТЕКСТИ ДЛЯ ЧИТАННЯ

Text 1 Economic Activity

Most people work to earn a living, and produce goods and services. Goods are either agricultural (like maize and milk) or manufactured (like cars and paper). Services are such things as education, medicine and commerce. Some people provide goods; some provide services. Other people provide both goods and services. For example, in the same garage a man may buy a car or some service which helps him to maintain his car.

The work people do is called economic activity. All economic activities together make up the economic system of a town, a city, a country or the world. Such an economic system is the sum-total of what people do and what they want. The work people undertake either provides what they need or provides the money with which they can buy essential commodities. Of course, most people hope to earn enough money to buy commodities and services which are non-essential but which provide some particular personal satisfaction, like toys for children, visits to the cinema and books.

Essential Vocabulary

1. sum-total	сукупність
2. undertake	виконувати, починати, братися <i>Syn. do</i>
3. commodity	предмет споживання, товар, продукт
4. essential commodities	товари першої необхідності
5. non-essential commodities	товари не першої необхідності

Text 2 The Science of Economics

The science of economics is based upon the facts of our everyday lives. Economists study our everyday lives and the general life of our communities in order to understand the whole economic system of which we are part. They try to describe the facts of the economy in which we live, and to explain how it works. The economist's methods should of course be strictly objective and scientific.

We need food, clothes and shelter. We probably would not go to work if we could satisfy these basic needs without working. But even when we have satisfied such basic needs, we may still want other things. Our lives might be more enjoyable if we had such things as radios, books and toys for children. Human beings certainly have a wide and very complex range of wants. The science of economics is concerned with all our

material needs: it is concerned with the desire to have a radio as well as the basic necessity of having enough food to eat.

Thus **economics** is a social science concerned with the production, distribution, exchange, and consumption of goods and services. Economists focus on the way in which individuals, groups, business enterprises, and governments seek to achieve efficiently any economic objective they select.

Standard economics can be divided into two major fields. The first, price theory or **microeconomics**, explains how the interplay of supply and demand in competitive markets creates a multitude of individual prices, wage rates, profit margins, and rental changes. The second field, **macroeconomics**, deals with modern explanations of national income and employment.

Essential Vocabulary

1. shelter	притулок
2. be concerned with	займатися (чимось)
3. basic need	основна/головна потреба
4. basic necessity	предмет першої необхідності
5. range of wants	коло потреб
6. field	сфера діяльності
7. multitude	велика кількість
8. interplay	взаємодія
9. wage rate	ставка (тариф) заробітної плати
10. profit margin	розмір прибутку

Text 3 Different Economic Systems

Not all economic systems are the same. The economic system of the USA differs greatly from the system of Cuba. The American system is based on private enterprise with private ownership of the means of production, while the Cuban system is communistic and is based upon the principles of Karl Marx, the 19th century political economist. The economic ideologies of these two nations contrast very strongly.

Britain is similar to the USA. It has an economic system based on private enterprise and private supply of capital, which can be defined as surplus income available for investment in new business activities. Property in both the US and Britain can be owned by individual citizens and these citizens exercise considerable economic freedom of choice. They can choose what they want to do and how they want to earn their living, but are not of course entirely free to do as they wish. They must obey the law. Otherwise, however, they can use their time, money and effort as they wish.

Essential Vocabulary

1. private enterprise	приватне підприємство
2. private ownership	приватна власність
3. means of production	засоби виробництва
4. surplus income	додатковий прибуток
5. property	власність
6. exercise	<i>тут:</i> користуватись <i>Syn.</i> enjoy
7. freedom of choice	свобода вибору
8. effort	зусилля
9. obey the law	підлягати закону
10. conduct a business	вести справу

Text 4 The Limits on Economic Freedom

If a person can do what he wishes with his own property, time and energy, then economists say that he is 'economically free'. In all communities, of course, limits are imposed upon the personal freedom of their citizens and these limits are in some cases very complex but in others relatively simple. All individuals are required to conform to the laws made by their governments.

Complete economic freedom of action can create great difficulties, because the freedoms exercised by various individuals often conflict. If citizens were completely free, some landowners might build factories in unsuitable places, while some factory-owners might make their employees work too long each day. If they were completely free, workers might stop working when they got their first pay, and come back only when they needed more money. Such economic anarchy could cause instability (unemployment; loss of production etc.) in the whole economy of a country.

Laws related to economic conditions are sometimes concerned with contracts between employers and employees. Sometimes they are concerned with workers' health, wages and pensions, and sometimes with the location of places of work. Sometimes they protect the interests principally of the workers, while at other times they may be beneficial towards the employers. The government policy towards both employees and employers will depend very much upon the political and economic ideology adopted by the government, and may be biased towards employers and capital on the one hand, or workers and the problems of labour on the other hand.

Essential Vocabulary

1. community	громада
2. limit	обмеження
3. be required	бути необхідним, обов'язковим <i>Syn.</i> must

4. conform to the law	= obey the law
5. landowner	землевласник
6. loss of production	втрати виробництва
7. concerned with	той, що має відношення до, зв'язаний з <i>Syn.</i> related to
8. be beneficial to	бути вигідним, корисним
9. cost of producing	витрати виробництва
10. bias	відхилятися в чийсь бік
11. adopted by	ухвалений, прийнятий (кимось)
12. badly	<i>підсилює.</i> дуже, конче, вельми
13. anticipate	передбачати, очікувати, передчувати
14. brief	стилий, короткий

Text 5 Central Control of the Economy

In states which have a communistic system, private property and private enterprise are reduced to a minimum. They exist, but are limited to a small area of the economy. Karl Marx conceived of a world in which there would be no private property whatsoever. Communism in theory states that all property should belong to the State. In practice, however, the citizens of state like Cuba are permitted to have personal effects.

The important thing about the communist system is its central planning. The State organizes the whole economic effort of the nation. A central authority with complete power decides what goods and services will be produced. The authority decides what quantities of goods will be produced, and also controls their quality, deciding how they will be distributed and what prices will be charged for them. In addition, the State provides all (or most of) the services which the citizens require. It is responsible for the economy, and is therefore concerned with methods of production as well as with quality and quantity. The national economy must be planned ahead over a number of years.

A Marxist economy is planned. The system is related to the needs of the State as a whole, not to the needs of the private person. The emphasis is on collective effort and not on personal effort, so that the individual is subordinated to the needs of the collective State.

Essential Vocabulary

1. be reduced	бути зменшеним, зниженим; скороченим
2. comprise	містити в собі, вміщати, охоплювати
3. charge the price for	призначати, правити, вимагати (певну) ціну за
4. central authority	центральна влада
5. personal effects	особисте майно, особисті речі людини
6. the liquidity of money	ліквідність грошей

Text 6 Mixed Economies

No state today is completely communistic or completely capitalistic. The various national economic systems tend generally towards one type or the other, but many systems are difficult to classify.

It has been found necessary in many countries, even in such dedicated strongholds of free enterprise as the USA, to control or regulate national economic conditions. The under-developed countries of the world are inevitably interested in control and long-term plans guided by the government. India has had a number of plans guided by the government. India makes a clear distinction between the public sector and the private sector of its economy. Systems of this type are sometimes called mixed economies.

Britain nowadays has a mixed economy. In the public sector of British economic life are the nationalized industries like coal and steel, British Rail and BOAC. In the private sector are the majority of the nation's industries, both large and small, from giants like ICI and BP to small family businesses.

In 1962 the government set up an official planning body to guide national economic policies. This body is known as the National Economic Development Council. The members of the NEDC are representatives of the employers' federation, and the Trades Union Congress, together with members of the government, eminent industrialists and leading economists.

The main function of the NEDC is planning national production and setting up production targets. It is however a very difficult matter to plan ahead in a mixed economy. It is not possible to plan ahead with any certainty even in a rigidly controlled economy, because natural disasters, political changes and other factors can affect the general plan in unexpected ways.

BOAC: British Overseas Airways Corporation

ICI: Imperial Chemical Industries

BP: British Petroleum

Essential vocabulary

1. tend towards	тяжіти до, мати тенденцію; схилитися (до чогось)
2. longterm planning	довгострокове планування
3. make a distinction	розмежовувати, проводити різницю
4. workforce = staff, personnel, employees, workers	
5. consolidate = unite	об'єднувати(ся) (про території, товариства)
6. break the business up = dissolve the business	розпускати, ліквідувати фірму
7. stronghold	твердиня, фортеця, цитадель
8. the flow of work	хід роботи

9. scheme = plan, project, programme

10. be approved бути схваленим, затвердженим

Контрольна робота №1
Варіант 1

1. Прочитайте надані тексти (1-6). Дайте письмову відповідь на наступні питання.

1. What is economics?
2. What might make life more enjoyable?
3. What does the economic system of Ukraine differ from the United States?
4. What two decisions does the central authority make?
5. Why are there no completely communistic or capitalistic states?

2. Прочитайте надані тексти (1-6). Визначте, чи подані нижче висловлювання до текстів є вірними чи невірними. Якщо висловлювання невірне, запишіть правильний варіант.

1. Capital is essentially surplus income used for new business activities.
2. Individual citizens in Britain and the United States have complete economic freedom.
3. Economists say that a man is economically free if he can do what he wishes with his own property, time and energy.
4. Governments usually require all individuals to conform to the laws which they make.
5. The work people undertake provides them with money, or with what they need.

3. Поясніть своїми словами на англійській мові значення наступних слів і виразів.

1. (to) conform to the law
2. (to) impose limits
3. shelter
4. (to) be biased
5. (to) be concerned with

4. Запишіть наступні речення. Заповніть пропуски відповідними словами з текстів (1-6) (подана перша літера слова та кількість літер в слові вказана в дужках).

1. People do not like working in *u* _____ (14) conditions. The conditions must meet their requirements.
2. The contracts are *a* _____ (8) between employers and employees.
3. Complete economic freedom can *c* _____ (5) great difficulties.
4. What other important point should we note about laws *r* _____ (7) to economic conditions?
5. Compared with our need for food, clothes and *s* _____ (7), some of our wants are quite unimportant.
6. *L* _____ (10) can't build factories in unsuitable places.
7. The government want to improve the general *c* _____ (10) of work.
8. They were *i* _____ (8) to replace the old school with the new one.
9. *E* _____ (9) anticipate new and better conditions of work.
10. Such economic anarchy could cause economic *i* _____ (11).

5. Запишіть наступні речення. Поставте речення у пасивний стан. Перекладіть змінені речення українською мовою.

1. Economic activities make up the economic system.
2. Economists describe how different systems work.
3. US citizens exercise considerable economic freedom of choice.
4. The government made laws to improve the general conditions of work.
5. In the USA individual citizens can own property.
6. Management will study how new conditions of work influenced the employees' productivity.

6. Об'єднайте 2 речення за зразком так, щоб утворилося умовне речення 1, 2 або 3 типу. Речення запишіть.

Example: Citizens will be provided with essential services. The government introduces a new scheme.
Citizens will be provided with essential services if the government introduces a new scheme.

1. We might provide you some help. You needed it.
2. The students work regularly and well. They will pass their exam successfully.
3. The employees worked regularly and well. They might earn more money.
4. We buy these commodities today. We will be able to sell them tomorrow.
5. The farmers try to produce more. They will have some goods to sell as well as to use themselves.
6. Life will be more enjoyable. We have a radio and toys for the children.

7. Дайте письмовий переклад поданого нижче тексту українською мовою.

Economics is the social science that deals with the production, distribution, and consumption of goods and services and with the theory and management of economies or economic systems. It also studies how the forces of supply and demand allocate scarce resources. It is subdivided into microeconomics, which examines the behaviour of firms, consumers and the role of government; and macroeconomics, which looks at inflation, unemployment, industrial production, and the role of government. Some economists list a third major category, that of economic growth and development. All of these fields today make use of econometrics, a branch dealing with statistical analysis and forecasting.

8. Перекладіть подані нижче речення англійською мовою.

1. Минулого року завод зміг би працювати ефективніше, якби було інше керівництво. (в минулому)
2. Він особисто відповідав за контроль якості продукції.
3. Люди можуть задовольнити свої потреби, тільки якщо вони зароблятимуть гроші.
4. Довгострокове планування при змішаній економіці майже не можливе.
5. Люди завжди сподіваються заробити гроші і на товари не першої необхідності.

Навчальне видання

ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА

(АНГЛІЙСЬКА МОВА)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення дисципліни та виконання
контрольних робіт для студентів 4 курсу
галузі знань 0305 Економіка та підприємництво
заочної та скороченої форм навчання

Укладачі:

Чередниченко Галина Анатоліївна
Куниця Людмила Іванівна
Шапран Людмила Юліївна